

Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj

- V období 2012 až 2017 se v kraji zvýšil nejvíce počet osob v obcích v kategorii s 2 000–4 999 obyvateli.
- Nejvyšší pokles počtu osob za stejné období nastal ve skupině obcí s 5 000–9 999 obyvateli. Šlo o odliv 11 184 osob, tj. 19,5 %.
- V roce 2017 se ve Zlínském kraji živě narodilo 6 084 dětí, což je o 591 dětí více (o 10,8 %), než v roce 2012.
- V porovnání s rokem 2017 zemřelo o 4,9 % osob více, než v roce 2012.
- U věkové skupiny 0-14 došlo k nárůstu podílu na obyvatelstvu o 0,6 p.b. Za stejné období stoupl počet seniorů ve věkové skupině 65+ o 2,6 p.b.
- Ubylo rozvodů v prvním manželství. Nejvyšší počet rozvodů se odehrával po 15 a více letech, což v roce 2012 bylo 49,9 % a v roce 2017 pak 49,6 % ze všech rozvodů.
- Mimo manželství se na počátku sledovaného období narodilo 35,6 % z živě narozených dětí, na konci období šlo o 43,0 % z těchto novorozenců.
- V roce 2017 zemřelo v kraji 6 389 osob, což je o 296 lidí více, než v roce 2012 (o 4,9 %). Při srovnání s rokem 2001 jde o zvýšení o 6,2 %.
- Ve Zlínském kraji byla v roce 2017 naděje na dožití při narození u mužů 75,54 a u žen 82,27 let. Při srovnání s rokem 2012 to bylo u mužské populace o 1,17 roku více a u žen o 0,91 více.
- Průměrný věk obyvatel v kraji se od roku 2012 zvýšil o 1,2 roku na hodnotu 42,9 v roce 2017. U mužů došlo k nárůstu o 1,2 a u žen o 1,1 roku.

Sociální vývoj

- Objem pracovní síly meziročně vzrostl, úroveň z roku 2013, kdy byl objem nejvyšší ve sledovaném období, nebyl dosažen. V roce 2017 tvořilo pracovní sílu 292,1 tisíc osob, z toho 96,4 % zaměstnaných. Pracovní síla stárne, klesá podíl osob do 30 let a zvyšuje se podíl 60 a víceletých. Zároveň se zvyšuje vzdělanost pracovní síly. Míra ekonomické aktivity meziročně vzrostla na 58,8 %, tedy 1,4 proc. bodu pod republikovou úrovní. Přetrvává výrazně vyšší míra ekonomické aktivity mužů než žen.
- Ve Zlínském kraji bylo na konci roku 2017 registrováno úřady práce celkem 14 040 uchazečů o zaměstnání. Meziročně došlo ke snížení jejich počtu o 5,8 tisíc, což je o 782 umístěných osob více, než rozdíl mezi lety 2015 a 2016.
- Od roku 2012 se v kraji značně změnil počet uchazečů na 1 volné pracovní místo. Z hodnoty 25,3 uchazečů v roce 2012 došlo k poklesu v roce 2017 na 1,8 uchazeče.
- Úroveň mezd v kraji je dlouhodobě nízká, průměrná hrubá mzda ve všech letech sledovaného období patří k nejnižším mezi kraji. Proti roku 2012 vzrostla nominální průměrná mzda o 5,0 tis. Kč na 27 565 Kč a v mezikrajském srovnání šlo o třetí nejnižší hodnotu.
- Průměrný čistý roční peněžní příjem domácnosti kraje v přepočtu na osobu se během sledovaných let zvýšil o 8,1 % a mezi kraji byl druhý nejnižší.
- Nejvyššími položkami v nákladech na bydlení byly dlouhodobě výdaje za elektřinu a plyn.

- Jednočlennou domácnost tvořilo 23,4 % domácností, což je nejméně mezi kraji ČR.
- Počet žáků základních škol se zvyšuje, na ostatních stupních klesá. Zhruba o čtvrtinu klesl počet studentů vysokých škol s trvalým bydlištěm v kraji i počet studujících vysokou školu ve Zlínském kraji.
- Vybavenost obcí kulturním či sportovním zařízením přesahuje republikový průměr. Výrazně vyšší je podíl obcí s kostelem s náboženským využitím a kulturním domem pro pořádání společenských akcí. V oblasti sportu nejvíce převyšuje republikovou úroveň zastoupení obcí s víceúčelovou tělocvičnou, sokolovnou či sportovní halou, následuje podíl obcí s hřištěm.
- Průměrné procento pracovní neschopnosti vzrostlo za sledované období z 4,108 na 5,173, tj. o 1,065 p.b.
- V roce 2017 činila dávka sociální podpory v přepočtu na jednoho obyvatele v kraji 2 727 Kč, což byl třetí nejvyšší výdaj mezi kraji.
- Počet příjemců důchodu meziročně vzrostl, v roce 2017 nějaký druh důchodu pobíralo 168,8 tis. obyvatel kraje, z toho starobní 138,6 tis. Průměrný starobní důchod v roce 2017 byl u mužů 12 839 Kč a u žen 10 579 Kč. Ve sledovaném období klesl počet osob s nárokem na invalidní důchod o 1,4 tis. osob.
- Vývoj celkové kriminality ve Zlínském kraji měl za sledované období sestupnou tendenci. V roce 2017 bylo spácháno o 2 020 registrovaných trestných činů méně, než v roce 2012 (o 22,7 % méně; tj. celkem 6 867 trestných činů).
- U dopravních nehod v kraji byl za sledované období zaznamenán nárůst o 1 190, tj. o 39,3 %. V roce 2017 bylo hlášeno 4 215 nehod.

Ekonomický vývoj

- Podíl HDP na 1 obyvatele v kraji se od roku 2012 neustále zvyšoval. Na začátku sledovaného období činil 324,6 tis. Kč a v roce 2016 už to bylo o 66 753 Kč více (391,3 tis. Kč).
- Regionální hrubá přidaná hodnota průběžně rostla. Od roku 2012 se zvedla o 19,8 %, tj. na 205 572 mil. Kč b.c.
- Tvorba hrubého fixního kapitálu narostla během období 2012 až 2015 ve Zlínském kraji o 10 966 mil. Kč.
- Výdaje na vědu a výzkum meziročně vzrostly o 3,5 % a představovaly 1,1 % regionálního HDP. Na nárůstu výdajů na VaV se podílel především podnikatelský sektor, ve kterém se v roce 2016 vynaložilo 2,3 mld. Kč, tedy 88,6 % z celkových výdajů na vědu a výzkum v kraji.
- Na konci roku 2017 bylo ve statistickém Registru ekonomických subjektů evidováno 142 502 podniků. Meziročně se jejich počet zvýšil o 1 432 jednotek (o 1,0 %). Největší podíl připadl na fyzické osoby. Přibylo firem, které neuváděly počet zaměstnanců.
- V roce 2016 byla opět třetí nejvyšší zemědělská produkce v ČR. Průměrná roční dojivost v kraji vzrostla a kraj tak obsadil první místo mezi kraji v České republice. Nejvíce se zvyšovaly stavy drůbeže. Jejich počet během pěti let vzrostl o 94,3 %.
- Ve sledovaném období převyšoval počet zahájených bytů počet dokončených. V roce 2017 dosáhl ukazatel plynulosti 77,4 %. Za celé období bylo dokončeno 5,6 tis. bytů, z toho 70 % v rodinných domech. V domovech – penzionech a domovech pro seniory přibylo 91 bytů.
- Průmyslová odvětví v roce 2017 zaměstnávala 53 766 zaměstnanců, to je proti roku 2012 o 16,1 % více. Průměrná hrubá měsíční nominální mzda v těchto podnicích se zvyšovala a loni měli v kraji zaměstnanci průmyslových podniků průměrnou mzdu 29 330 Kč.

- Zlínský kraj se výrobou elektřiny podílí na celé ČR pouze 0,8 %. Spotřeba elektřiny v kraji neustále roste. Nejvíce se na celkové spotřebě elektrické energie podílely domácnosti. V roce 2017 byla v kraji pátá nejvyšší spotřeba elektřiny v domácnostech na jednoho obyvatele.
- Rostla mzda zaměstnanců ve stavebnictví, ale jejich počet se snižoval. Orientační hodnota staveb se meziročně zvýšila o třetinu. Během pěti let vzrostla o více jak o 10 % průměrná hodnota jednoho stavebního povolení.
- Průměrná kupní cena rodinných domů byla pod republikovým průměrem. Nejvyšší průměrná cena bytů byla v krajském městě.
- Během pěti let počet hromadných ubytovacích zařízení klesl o 5,5 %. Naopak počet hostů vzrostl. Nejvíce hostů k nám dlouhodobě jezdilo ze Slovenska. Dále pak z Německa, Polska, Rakouska a Itálie. Průměrný počet přenocování se pohyboval kolem 4 dnů.

Životní prostředí

- Od roku 2012 ubylo v kraji 1 144 ha zemědělské půdy (tj. 0,6 % na 192 488 ha).
- Na území Zlínského kraje se od roku 2012 do roku 2017 vyskytovaly 2 chráněné krajinné oblasti. Zvýšil se počet maloplošných chráněných území ze 176 na 215, z čehož byly 2 národní přírodní památky, 6 národních přírodních rezervací, 164 přírodních památek a 43 přírodních rezervací.
- Z veřejných zdrojů je zásobováno 97,5 % obyvatel, na kanalizaci je napojeno 97,4 % obyvatel kraje. Ve srovnání s rokem 2012 se rozšířila vodovodní síť v kraji o 242 km, podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů vzrostl o 4,2 proc. bodu.
- Cena vody se zvyšuje. V roce 2017 dosáhla 35,5 Kč/m³ (bez DPH), cena stočného 30,1 Kč za m³.
- Emise znečišťujících látek se v kraji postupně snižovaly.
- Produkce podnikového odpadu meziročně klesla o 14,6 % na 849,1 tis. t, z toho 45,7 % vyprodukovalo stavebnictví.
- Každý obyvatel Zlínského kraje v roce 2016 v průměru vyprodukoval 314 kg komunálního odpadu. Z hlediska struktury stále převládá běžný svoz.
- V roce 2016 byly investice na ochranu životního prostředí nejmenší. V porovnání mezi kraji to byla suma druhá nejnižší. Méně investovali už jen v Libereckém kraji. Objem investičních nákladů se snížil meziročně o dvě třetiny a objem neinvestičních nákladů poklesl o 3,4 %.
- Více jak 40 % bylo proinvestováno do oblasti nakládáním s odpadními vodami. Další významnou aktivitou byly investice v oblasti nakládání s odpady, které tvořily 25,7 % a v oblasti ochrany ovzduší a klimatu (23,5 %).